

„Danskeren“,

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folke i Amerika,
udgivet af

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE
Blair, Nebr.

„Danskeren“ udkommer hver Onsdag og Lørdag.

Pris pr. Aargang i De Forenede Stater \$1.50; til Udlændet \$2.00.

Bladet betales i forlængelse af Posttjenesten. Betaling, Adresser, ordning og alt andet angaaende Bladet adresseres:

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

Redaktør: Harald Jensen.

Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

„Danskeren“

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig opgjelle maares af udgivne og al Guld et dertil, i overensstemmelse med De Forenede Staters Postloje.

Naa Lovene henvender sig til godt, der overerer i Bladet, enten vor at føde hos dem eller for at føre opmærksomhed om det aavste, bedes de andre omale, at de ikke overstiges i dette Blad. Det vil være genuglig Rigtig.

Ethikkens eller Sædelighedens Betydning for vores Kristen- og Kirkeliv.

Et foredrag holdt ved Præstesædet i Sioux City, Ia., offentligt 8. her efter Anmodning.

Vi skulle i alle Måder oprette til ham, som er Hovedet, i Kristus. Cf. 4. 15.

Ordet Helliggørelse funke nogenlunde have tjeni i Stedet for det opstillede fremede Ord Ethit. Men dette peger bestemtere og fuldiggere paa det, jeg her ønsker at drage frem til Brødres Overvejelse. Ved Ordet Helliggørelse nævnes der i Reglen fortrinsvis paa et Menneskes Gudsforhold og paa noget negativt, noget der skal afslægges. Jeg ønsker tilføje at give Vægt til det positive og den frie personlige Side af en Kristens Udvilting.

I vor Missions første Tid var der førstig eet Spørgsmål, der laas os på Sine. Det var dette: Hvorføres stille vi vinde dem udenfor? Der er et andet Spørgsmål, som i de senere Aar mere og mere har faaet samme Vægt blandt os, og det er dette:

Hvorledes stille vi bevare vores egne, vor opvoksende Ungdom, i Kirken og hos Herren?

I Besvarelsen af disse to Spørgsmål stal vor Kristendom staar sin Præste. Her stal det vise sig, om den ejer Kraft til ogsaa under vores frihedsfrie Forhold at forplante sig til Efterstængten og til fremdeles at gaa sejerrigt fremad i Verden.

Der føres klager fra flere Høds over, at Kirkegangen er i Afstagen, og at Ligehedsprincipet i Forhold til Kirke og Kristendom i lige Grab er i Tiltaugen. Hvor vildt faaand Klage er begrundet, stal jeg ikke innde mig paa at undersøge. Men saa vildt den er begrundet, hvad kan Grunden til en saa færdig Tilstand være, og hvorvidt kan det blive bedre? Et det sifret, at vi kristne ikke have Stylden der? Eller hvorledes stille vi forholde os, saa Stylden derfor ikke skal være vor?

Disse og lignende Spørgsmål maa levede Kristne og da særlig Kirkenes Tjenere gøre sig.

Der er to Beviser, Kristendommen altsid maal funne føre for sin Sandhed og Egthed, om den vedblivende stal kunne gaa sejerrigt frem i Verden. Det første Bevis gælder særlige inden Besvarenes Kreds, det andet tillige ubadt. Det første træbede en ensidig trænde Kvinde af en Fritanter, som optraaede i England og vilte overtales Folk til at forlade deres gamle Kristento og antage han Filosofi. Hun spurgte ham: „Er det hækkelt?“ Det turde han ikke pastaa, og saa brød ingen sig om hans Religion. En Religion, hvis Tilhængere ikke tunne befende, at de ere lykkelige, bryder saa sig om.

Det andet Bevis er udtalt i det Skriftstiens Ord: „I vare Fordom Mørkethed, men nu er Det Et Lyh i Verden; omgaas som Lysets Børn“ (Ef. 5, 8). Eller som Jesus figer: „Lader saa eders Lyh stille for Menneskene, at de se eders gode Gerninger og are eders Fader, som er i Himmelne“ (Matt. 5, 16).

En Kristen maa tunne bekende, at han har det bedre end for. Ellers er hans Kristendom af twivsom Art. De to maa absolut følges ad. Ellers

har hans Kristendom ingen Afslekt. Hvad en Kristen under i Samfund med sin Gud og med sine Trofæster, det har sin store Betydning for ham selv. Men det kan Verden ikke se, og den har ingen tilsvarende Erfaring. Derfor fordrer den, og maa have et andet Bevis, det samme som Apostelen Jakob fordrer, naar han figer: „Vis mig din Tro af dine Gerninger.“

Der er vel intet, der i den Gang af trofæster Kristendommen, som naar den mangler noget af de to Beviser. Det er min Opgave her særlig at behandle det sidste.

Paulus figer i det ovenanførte Ord, at vi i alle Maader skulle votse op til ham, som er Hovedet, til Kristus. Mark der tre Tanter „votse“, „i alle Maader“ og „til ham“. Ingen Stilstænna tilsladelig. — Vælt i alle Maader, — det er Kristet. Og det er næst efter et bestemt Forbillede, efter den fuldstømme. Det er Idelet, der er sat for os.

Om fig selv figer Paulus i saa Hensigende: „Inte at jeg allerede har givet det, eller er allerede fuldstømmet, men jeg søger derefter. Lag her Maade til Maade, han har sat sig,“ fuldstømmen“ og saa hans „Jagen“ efter dette Maal. Hans Øje er slart, han ser skært paa sig selv og paa Maade. Han ser, at han ikke har noget del; men han synes fremad imod det. Han tæler ikke, han storia ikke af. Maade skal ikke opfæsnes efter hans Gode. Det maa staa, og han maa naa det.

Luther figer blandt andet i Anledning af dette Ord: „En Kristen er i en bestandig vorden, ikke i en fuldstømmen Tilværelse“. Man maa bestandig vibile, votse og iltzige, men ikke staa stille eller sove træt og fæltet.

Tilstanden indenfor Kirken viser ofte en gral Modstæning Kirken. Jeg vil prøve at fremrage et Par temmelig almindelige Øyer blandt vores Kirkefolk, som Modstæning til den fordrade Vælt.

Vi kende Mennesker, som synes at have not det udbyrdes, i formerne. De tunne nojes med at være døpte, opkært og konfirmerede. Kirkegang og Altermgang tages mere eller mindre med. De nævnte Ting er jo alle gode og nødvendige for det andelige Liv. Der er ingen Vælt i deres Liv. Deres Hjerte er overst af Guds Land. Den virkelig Gudsbyrte, Bekendelse og Vælt i Helliggørelse mangler i deres Liv. Eller rettere — alt er forstonet og døbt hos dem, Livet og dets Vælt mangler.

Vi en faaand Kristendom ingen Afslekt har, det viser al Erfaring. Det er den „døde Tro“, som Apostelen Jan. har taler om, vi her staa over for. Den nyttet intet.

Den anden Øye, jeg tænker paa, det er viste og ofte virkelig omvendte Mennesker. Der er ikke kommen Vælt i deres Liv. De er blevet færdig, fordi vi vil begyndt. Man tænder hem, naar man moper dem, paa, at de ere færdige. Det er ingen Vælt i deres Liv. Deres Hjerte er overst af Guds Land. Den virkelig Gudsbyrte, Bekendelse og Vælt i Helliggørelse mangler i deres Liv. Eller rettere — alt er forstonet og døbt hos dem, Livet og dets Vælt mangler.

Vi en faaand Kristendom ingen Afslekt har, det viser al Erfaring. Det er den „døde Tro“, som Apostelen Jan. har taler om, vi her staa over for. Den nyttet intet.

Denne sidste Øye af Kristendom har heller ingen Afslekt. Usig den forrigte i mangt og meget, saa ligner de hinanden i det væsentlige — Væltene mangler.

Bisshop Martensen skriver i sin Ethit bl. a.: „Naar Religion uden Sædelighed i vores Dage ikke kan gøre Regning paa sin Talsmand, saa kan den religiøse Sædelighed gøre

Regning paa den Talsmand, som har

anbefaale sig selv uden Sædelighed.

Men at Religion uden Sædelighed ikke

kan finde „Talsmand“, det vil dog

intet si gaa det samme, som at den ikke

kan finde Talsmande. Den har

desværre altfor mange Talsmænd.

Denne Intonstevence styrdes i For-

hører i Menneskenaturen. Men-

nestet elster af Naturen det, han elster

at være galt, og som han stammer fra

ved at være Talsmand for.

Mange usædelige Mennesker ere re-

ligiøse. Som Eksempel stal jeg re-